

November 2009

Viktig information från Svenska Ridsportförbundet

Angående "arbete" i föreningar

Svenska Ridsportförbundet får ofta frågor angående olika slag av arbete/arbetsplikt i föreningarna.

Vid all verksamhet som bedrivs i Sverige gäller svensk lag och förordningar samt av myndigheter utfärdade föreskrifter. Detta gäller sålunda även verksamhet som bedrivs under paraplyet av en ideell organisation.

Det förekommer att föreningar beslutar att medlemmar, oavsett ålder, för att få rida i en viss grupp eller vara kvar som medlemmar måste göra viss arbetsinsats. Detta gäller även barn och ungdomar.

Man måste skilja mellan tillfälliga insatser vid vissa tillfällen, exempelvis vid tävlingar å ena sidan och schemalagt arbete i form av staltjänst och liknande å den andra. Tumregeln säger att uppgifter utförda inom ett kollektivavtalsområde är att anse som arbete.

Reglerna om hur barn och ungdomar får arbeta finns i arbetsmiljölagen och i föreskrifterna om minderåriga (AFS 1996:1). Med "minderårig" menas att man inte fyllt 18 år. För både minderåriga och vuxna som arbetar gäller arbetsmiljölagen och de föreskrifter som finns framtagna av Arbetsmiljöverket. Arbete med djur bedöms generellt som farlig verksamhet. Det som nedan noterats utgör en enkel sammanfattning av utgivna texter från Arbetsmiljöverket.

Arbetsuppgifter

Under 13 år

Den som är under 13 år får inte arbeta. Detta gäller till och med i familjens egna jordbruk. Förbudet gäller inte lättare sysslor som plantering eller frukt och bärplockning i ett jordbruk som bedrivs av någon i familjen. Viss försäljning - som jultidningar - är också tillåten men den som är under 13 år ska inte ha hand om större summor pengar. Om Arbetsmiljöverket ger ett särskilt tillstånd är det tillåtet att arbeta som artist, skådespelare, statist eller liknande, så länge arbetet är ofarligt.

13-15 år

Den som går i grundskolan och är mellan 13-15 år får ha ett lättare och ofarligt arbete. Det kan till exempel vara enkelt kontorsarbete, lättare arbete i affär som att plocka upp och märka varor men tonåringar får inte göra några tunga lyft. Tonåringens föräldrar (vårdnadshavare) skall därtill ge sitt tillstånd till arbetet som därtill även kräver att det finns en handledare.

16-17 år

Den som är 16-17 år får ha ett normalt och ofarligt arbete utan riskfyllda arbetsuppgifter. Även 16-17 åringen ska få utbildning och instruktioner av en handledare på arbetet.

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

PRAO, APU och yrkespraktik

Vid sk Prao får eleverna bara utföra lätt och riskfritt arbete. Riskfyllda arbetsuppgifter får inte förekomma.

Riskfyllda arbetsuppgifter

Det finns arbetsuppgifter som kan vara riskfyllda och som bara i undantagsfall får utföras av någon under 18 år. Som exempel nämns bl. a arbete med djur (se bilaga 1 till föreskrifterna om minderåriga i A FS 1996:1). Förbudet mot riskfyllda arbetsuppgifter gäller inte om eleven utför arbetsuppgifterna i undervisningen under lärares handledning eller arbetsuppgifterna ingår i elevens yrkesutbildning och sker under direkt ledning av särskild utsedd instruktör eller eleven redan har godkänd utbildning för arbetsuppgiften.

Arbetstider

Skolan går före arbetet för den som är under 18 år. Det är tillåtet att arbeta under terminstid på kvällar och helger men det får inte påverka skolarbetet.

Under 13 år

Grundregeln är att den som är under 13 år inte får arbeta. Men om barnet utför sysslor så ska hon/han själv bestämma tiden, platsen och hur mycket hon/han vill arbeta.

13-15 år

Den som går i grundskolan och är 13-15 år får jobba högst 2 timmar per dag under en skoldag och högst 7 timmar per dag under en skolfri dag. Man får jobba högst 12 timmar per vecka. Om man börjar sin skoldag klockan 8 så får man inte jobba efter 18 dagen innan.

16-17 år

Den som är 16 – 17 år får arbete relativt fritt. Nattarbete är dock förbjudet. Jobbet får dock inte gå ut över studierna.

Läs mer om arbetstider HÄR - <http://www.arbetsmiljoverket.se/lagochratt/at/>

SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET

Ridsportförbundets bedömning och rekommendationer

Ridsportförbundet vill initialt notera att i begreppet "arbete" även ingår icke ersatt arbete. Däremot får inte ideellt arbete i form av tillfälligt medhjälp vid t ex tävlingar förväxlas med "arbete". Arbete för minderårig för inte heller utgöra villkor för deltagande i verksamhet ordnad av föreningen.

Löner, ersättningar mm

Observera att visst arbete kan bli att betrakta som avlönat arbete trots att ersättning inte utgår i form av reda pengar

Det är viktigt att arbetsgivare väl känner till regelsystemet som riktar sig mot arbete för minderårig. Vad som nedan sägs skall sålunda enbart betraktas som generella riktlinjer och inte utgöra en avvikelse från gällande regler. (Se närmare "Så får barn och ungdomar arbeta" broschyr utgiven av Arbetsmiljöverket och AFS 1996:1 och AFS 2000:31)

Under 13 år

Arbete för barn under 13 år är inte tillåtet.

13-15 år

Arbete med stalltjänst är tillåten men får inte omfatta farlig verksamhet. Stalltjänst kan bedömas som farlig verksamhet särskilt när det innebär tunga lyft och eller arbete farliga eller med mindre trygga hästar.

Förälder(vårdnadshavare) skall ge sitt tillstånd och handledare skall finnas.

16-17 år

Tillstånd av förälder (vårdnadshavare) krävs. Hantering av farliga hästar är inte tillåtet.

Frivilligt arbete

Inget arbete får vara krav för medlemskap. Det strider därtill mot de allmänna reglerna för medlemskap i en allmännyttig ideell förening. Inte heller får stadgarna innehålla krav på arbetsinsats eller böter om arbetsinsats inte görs.

Även barn under 13 år får vid tävlingar och arbetsdagar utföra lättare sysslor som att hämta protokoll, öppna och stänga grindar, måla hinder och rensa banor från ogräs och stenar.